

Erik Ugilt Hansen

Formand for København Fur (dansk pelsdyravl)
Opvokset i Nørager – Bosiddende på Volstrup ved Rørbæk

Som 16-årig købte han sine første mink. Som 20-årig købte han sin første gård. Og som 23-årig anlagde han sit første dambrug. Navnet er Erik Ugilt Hansen, der sideløbende med disse aktiviteter uddannede sig til lærer og fungerede som sådan i nogle år. Som 38-årig købte han proprietærgården Volstrup ved Rørbæk, hvor de mange aktiviteter blev samlet, og hvor gården hele tiden siden er blevet udvidet, både med opkøb af flere ejendomme og udvidelse af minkfarm og dambrug og med igangsætning af nye aktiviteter.

Senest har han i samarbejde med sin yngste søn etableret et golfcenter. Alt skal helst gå hurtigt i hans verdensbillede. Hvor det andre steder typisk tager adskillige år at anlægge en golfbane, så varede det på Volstrup kun to år fra det tidspunkt, hvor ideen blev født, og indtil golfcentret kunne indvies.

Foruden at bestyre og udvikle egne aktiviteter har Erik Ugilt Hansen beklædt en række betydelige tillidsposter inden for dansk erhvervsliv. Han har været formand for dambrugere. Han er og har i mange år været formand for pelsdyravlerne. Og han er medlem af Landbrugsrådet.

Jeg har som borger i Nørager, hvor Erik er vokset op, naturligvis lagt mærke til ham. Det kan man ikke undgå med den initiativlyst og arbejdsindsats, som han har udstrålet helt fra barnsben af. Men det er først i de senere år, at jeg har haft fornøjelsen at lære ham at kende mere personligt og har fået lov at blive præsenteret for hans og familiens aktiviteter. Spændende har det også været at møde de to generationer, der nu arbejder sammen om en fortsat udvikling af Volstrup.

Erik Ugilt Hansen er født den 10. januar 1946 i Bramminge, men familien flyttede i 1950 til Nørager, hvor hans far på det tidspunkt blev dyrlæge, og hvor hans mor var hjemmegående og passede kontorerne. ”Det har så givet mig den opvækst, som jeg gerne så, at mange flere havde i dag, hvor en af forældrene er i hjemmet, når børnene kommer fra skole, i hvert fald indtil de er 13-14 år.”

Det var således Nørager, som blev Erik Ugilt Hansens barndomsby. ”Hele verden for mig var jo Nørager. Jeg kendte hver person i hvert hus, og det var jo trygheden i sig selv, at der var tale om et lille samfund, som kom hinanden ved.

Man kendte hinanden på godt og ondt. Der var mejeri i byen, hvor der hver dag kom ca. 30 mælkekuske, de fleste med hestespand og enkelte med traktor, så der skete noget i byen.”

Erik Ugilt Hansen begyndte som selvstændig minkavler i en alder af kun 16 år. Siden er det blevet til betydeligt mere på begge fronter, hvor han også har markeret sig på landsplan. Således har han siden 1992 stået i spidsen for dansk pelsdyravl. Her ses han med en mink i et af sine mange minkhus.

”Og når vi kom fra skole, så var der liv og glade dage, således at man aldrig kom til et tomt hus. Vi havde ikke det problem, som man i dag snakker så meget om med rig og fattig. Naturligvis vidste man jo godt, at der var nogen, der tjente mindre end andre, men det var ikke noget, der afspejlede sig i hverdagen. Man mødtes på stadion og spillede fodbold efter skoletid og om aftenen, og alle deltog i næsten alt det, der foregik.”

Erik har fra barnsben været vant til at være i aktivitet fra tidlig morgen til sen aften. Ofte var han med sin far, når denne kørte ud i praksis. Og allerede i sin tidligste drengetid kom han meget på omegnens store gårde, hvor han fik lov til at hjælpe med alt forefaldende arbejde. ”Jeg kunne stå op kl. 5 for at cykle ud og hjælpe med morgenfodringen og derefter hjem for at skifte tøj, inden jeg skulle i skole til kl. 8 – og efter skoletid igen hjem for at skifte tøj og så ud på en gård igen.”

Også sporten har gennem hele livet haft hans store interesse. Allerede som 15-årig blev han fodbolddommer – i øvrigt landets yngste af slagsen, og da han samtidig blev håndbolddommer, var han gennem de næste 7-8 år ude at dømme kampe rundt om i Himmerland, undertiden i op til seks dage om ugen. ”Så jeg havde tidligt min egen økonomi.”

Faste rammer giver tryghed

Erik fik sin første skolegang på den gamle skole i Gl. Nørager, og som 11-årig kom han på realskole i Aalestrup. Det år kom 14 elever ud af en årgang på 20 på Gl. Nørager Skole på realskole. Det var dengang, hvor jernbanen stadig eksisterede, så turen til Aalestrup foregik med tog. I hvert fald om vinteren. ”Om sommeren var vi nogle, der cyklede, fordi vi så måtte få de 7,10 kr. om måneden, som et månedskort kostede.”

Hver morgen kom der ca. 100 elever til Aalestrup Realskole med tog fra Døstrup, Rørbæk, Allestrup, Nørager, Torup og Simested. Og tilsvarende kom der tog fra Viborg med elever fra Møldrup og Hvam og tog fra Løgstør med elever fra Gatten, Hornum, Aars og Østrup.

”Aalestrup Realskole var en privat skole, hvor skolebestyreren og lærerne havde styr på tingene. Det er en skoleform, som jeg selv blev eksponent for, da jeg senere blev lærer. Jeg kunne lide det

system, at der var ro og orden i klasserne, og at eleverne vidste, hvad de måtte, og hvad de ikke måtte. Det er noget, der har sat sit præg på mig sidenhen, og som jeg har kunnet bruge i andre sammenhænge, hvad enten det gælder min egen virksomhed eller de andre ting, som jeg har haft med at gøre. Der skal være en klar kommandovej, hvor folk kan føle sig trygge ved den situation, som de befinder sig i, hvad enten det er skoleelever eller medarbejdere.”

Efter 4 år på realskolen kom Erik Ugilt Hansen på gymnasiet i Aars i 1961, og efter afsluttet studentereksamen påbegyndte han jura studiet ved Århus Universitet. Det sluttede dog allerede efter 5 uger. ”Med det liv, som jeg havde haft, skulle der ske noget mere. Det med at have kun tre forelæsninger på universitetet på en dag, og så at skulle gå hjem og læse bagefter, det passede ikke til mig. Hvad skulle jeg så lave resten af dagen?”

Erik Ugilt Hansen vendte derfor tilbage til Nørager, hvor han i et år var bestyrer på faderens minkfarm, inden han blev lærerstuderende på Ranum Seminarium. Når han påbegyndte en læreruddannelse, skyldes det, at hans forældre havde et stærkt ønske om, at deres børn skulle have en eller anden uddannelse, så de havde noget ’at falde tilbage på’. ”Jeg havde et værelse i Ranum, men kørte hjem flere gange om ugen for at se til minkene og de andre aktiviteter, som jeg var i gang med.”

Efter bestået lærereksamen blev han ansat på sin barndoms realskole i Aalestrup. ”Det gik sådan til, at jeg tilfældigt traf skolebestyrer Riis en dag, hvor jeg skulle til tandlæge i Aalestrup. Her spurgte han om, hvad jeg lavede nu, og da jeg fortalte, at jeg var ved at afslutte min læreruddannelse, var hans hurtige svar, at så skulle jeg være lærer i Aalestrup. Det formelle med ansøgninger m.v. blev ordnet bagefter.”

Jobbet på Aalestrup Realskole kom dog kun til at vare 3 år. ”Da blev jeg bortført af Margit,” siger Erik Hansen med et skævt smil og hentyder til, at han da blev gift med en af skolens lærere, og at de valgte begge at fraflytte Aalestrup og blive lærere i Mariager.

De bosatte sig dog i Hobro. I Mariager var Erik Hansen ligeledes kun ansat i 3 år, hvorefter han i 1974 sagde sin stilling op for at hellige sig de mange andre gøremål, som han var engageret i. ”På det tidspunkt havde lærerne efterhånden opnået en aflønning, så vi kunne leve af Margits løn, og jeg kunne så arbejde med de ting, som jeg var begyndt på,” siger han. Erik Ugilt Hansen havde nemlig allerede på det tidspunkt haft gang i både landbrug, minkavl og dambrug i adskillige år.

Erik Ugilt Hansen etablerede sit første dambrug som 23-årig. Nu ejer han ialt fem dambrug langs Simested Å. Her har han netop indfanget et parti af de store ørreder.

Landmand, minkavler og dambruger

Interessen for minkavl kom ind via faderens minkfarm. ”I mit hjem var der venlighed, men der blev også stillet krav, og man blev meget tidligt tildelt ansvar. Da min far startede en minkfarm i 1956, hvor jeg var 10 år, gik jeg i meget af min fritid og hjalp bestyreren med arbejdet, og meget hurtigt fik jeg også overladt ansvaret for dele af arbejdet. Hele vejen igennem gav min far mig ansvar for opgaver på minkfarmen.”

”Her fik jeg interesse for mink, og jeg har været bidt af det siden. Jeg købte allerede som 16-årig mine første mink, der gik ude på min fars minkfarm, og her var jeg så heldig at have en farvetype (hvid), som var nogle af de dyreste, så jeg tjente jo lidt penge på den måde.”

”Da jeg så i 1964 kom hjem fra Århus efter at have læst jura i fem uger, blev jeg bestyrer af min fars minkfarm i et år. Tidspunktet var heldigt, da min fars tidligere bestyrer netop havde fået nyt job på en endnu større minkfarm på Salling.”

Her blev Erik Ugilt Hansen endnu mere optaget af minkavlen, og senere indgik far og søn et kompagniskab, hvorefter de drev minkfarmen i fællesskab, indtil faderen døde i 1983. Her overtog Erik farmen.

Det var imidlertid ikke kun minkavl, Erik Ugilt Hansen var bidt af. Under sit arbejde på omegnens gårde havde han fået lyst til at have sit eget landbrug.

Interessen for landbruget førte til, at han, mens han gik på seminariet, købte en ejendom i Durup for 152.000 kr. Det første år lånte han en traktor af naboen for at klare tilsåningen, men hurtigt fik han sine egne maskiner og lejede samtidig endnu en ejendom samt de jorder, som kommunen netop havde erhvervet fra Nøragergård, og som siden skulle udstyckes.

Han fik også hurtigt kreaturer på ejendommen, og dem passede han sideløbende med, at han gik på seminariet og siden hen som lærer på Aalestrup Realskole.

Proprietærgården Volstrup er blevet udbygget gang på gang under Erik Ugilt Hansens ejerskab. Som det ses, ligger den smukt i landskabet i Simested Ådal, hvor der fra højen her er et godt overblik over det hele.

”Det var ikke et spørgsmål om at skabe noget stort, men simpelthen glæden ved at få noget til at fungere,” siger han.

Dambruget kom ind på følgende måde: Eriks far havde på et tidspunkt købt et jordstykke ved Simested Å syd for Stenild med henblik på at etablere et dambrug. ”Min far havde fået grave-tilladelse, men da mine forældre tog på en sølvbryllupsrejse til USA, sagde min far til mig, at jeg gerne måtte disponere over jorden, og at han ikke selv ville være med i det.

Jeg tog så dagen efter ned til brunkulslejerne i Brande for at træffe en entreprenør, der havde masser af gravmaskiner og spurgte, om han kunne grave dambruget. I løbet af 8 dage holdt der en gravko heroppe – da var der ikke alle de her myndigheder, som man skulle spørge om lov – og da sommerferien var forbi, var dambruget gravet, og vi satte de første fisk i dammene i begyndelsen af september 1969.”

”To dage efter, at jeg havde sat 300 kg fisk i, døde halvdelen af dem af iltmangel,” fortæller Erik Ugilt Hansen, men føjer så til: ”Men vi fik tingene til at hænge sammen efterfølgende.”

Formand for danske dambrugere

Det at passe et dambrug er i høj grad noget med rettidig omhu. Der skal løbende være opsyn med, at alt fungerer. Og da Erik Ugilt Hansen kun havde én fiskemester ansat, måtte han selv tage en tårn. Fiskemesteren skulle jo også hvile sig. ”Da jeg var lærer i Mariager, sov jeg tit i bilen nede på dambruget om sommeren og gik rundt flere gange om natten for at se, om nogle skulle have lidt mere vand. Det var jo hele ens eksistens, der stod på spil, så man var altså nødt til at være oppe på mærkerne døgnet rundt. Det måtte ikke gå galt, for alle pengene var lånt til det.”

”På grund af problemerne med iltmangel ved fiskebruget, begyndte jeg som en af de første i Danmark at bruge tørfoder til at producere fisk. Det førte til, at jeg i midten af 1970-erne blev valgt ind i bestyrelsen for dambrugernes fabrik i Brande. Her lykkedes det takket være en dygtig direktør at udvikle det bedste ørredfoder i verden. Alle dambrugere gik derfor i løbet af 4-5 år over til at bruge tørfoder.”

Efter at have været i bestyrelsen i 4-5 år blev Erik Ugilt Hansen formand, og den post bestred han indtil 1986, hvor fabrikken blev solgt til KFK, der var ejet af Norsk Hydro. ”Mit første projekt som formand var at skaffe penge til udvikling af et saltvandsfoder, og vi fik 200.000 kr. til formålet fra Teknologirådet for Aquakultur. Projektet lykkedes – igen takket være en dygtig direktør, og vi kunne nu levere verdens første tørfoder til ørredopdræt i saltvand. Det var en spændende udvikling at være med i.”

”Da fabrikken blev solgt i 1986, steg aktierne pludselig fra 125 til 3675, så der var mange dambrugere, som så chancen for at score kassen. Det var godt, at den blev solgt, for så var ressourcerne der til en videre udvikling i stedet for, at dambrugerne fortsat skulle skyde penge i det.”

Erik Ugilt Hansen kom sideløbende i bestyrelsen for Dansk Dambrugerforening i 1970-erne, og han sad i bestyrelsen indtil 1996, de sidste 7 år som formand. I den periode var han med til at forhandle Vandmiljøplan I med myndighederne. ”Planen blev vedtaget i 1990, og allerede to år efter kunne erhvervet overholde kravene. Men det var ikke godt nok for Miljøstyrelsen, som blev ved med at stramme vilkårene.”

*Erik Ugilt Hansen er her til modemesse sammen med Kronprinsesse Mary, hvor minkavlerne præsenterer deres produkter.
(Foto udlånt af Erik Hansen)*

Erik Hansen mente at have en aftale med myndighederne om, at man kunne få lov at bruge noget mere foder, hvis man kunne forbedre kvaliteten mere, end kravene lød på. ”Derfor kom jeg ind i hele den konfrontation. Jeg er så stædig, at jeg holder fast i, at en aftale er en aftale. Amterne begyndte også at udstede nye foderkrav. Så var det, at jeg fik ’fingrene i maskinen’ i slutningen af 90-erne og begyndelsen af 2000-tallet.” Erik Hansen hentyder her til en række stridigheder med myndighederne og nogle større miljøbøder, som han blev dømt til at betale.

I slutningen af 1990 startede Erik Ugilt Hansen et forsøg med en ny form for dambrug i store cementkummer, hvor man kan tage eskremitter ud af systemet og recirkulere det vand, der har været anvendt. På den måde skal man tage mindre vand fra åsystemet, og iltsystemet bliver konstant. Man får altså en mere miljøvenlig produktion, og samtidig et forbedret arbejdsmiljø. Det skyldes, at man undgår det hårde arbejde, fordi tingene foregår ved maskinkraft. Det er systemer, der nu er implementeret i dambrug over hele verden.

Formand for danske pelsdyravlere

Minkavlen førte til, at Erik Ugilt Hansen i 1977 kom i bestyrelsen for minkavlernes fodercentral i Støvring, der er et andelsselskab. Her var han med i bestyrelsen i 17 år og blev allerede formand som 30-årig. ”Det var en spændende ting at være med til at sætte ny dagsorden, der kunne gøre vore avlere så konkurrencedygtige som muligt.”

*Som formand for danske pelsdyravlere overrækker Erik Ugilt Hansen i 1995 denne minkpels som gave til Alexandra Manley i anledning af det forestående bryllup med prins Joachim.
Foto: Jørgen Jessen, Scanpix*

Dette formandskab medførte, at Erik Hansen nu var kommet ind i systemet, og han blev medlem af bestyrelsen for Nordjysk Pelsdyravlerforening i de dårlige tider for dansk pelsdyravl i 1988. Derfra kom han videre til bestyrelserne for både Dansk Pelsdyravlerforening og for Danske Pelsdyr Auktioner (DPA). Begge steder blev han formand i 1992 på et for branchen meget kritisk tidspunkt, hvor man netop havde tabt 80 mio. kr. i Holland.

”Vi var langt ude i tovene, men omorganiserede os på den måde, at vi lagde vor forening og vort auktionshus sammen. Hermed kom det ind under én paraply med én bestyrelse og én direktør, hvilket er den ideelle opbygning, hvor man har både salgssystemet og foreningsdelen som én enhed. På den måde blev vi fri for at kæmpe om, hvem der er bedst til at varetage medlemmernes interesser.”

Sammenlægningen fandt sted i 1993, og den nye organisation kom til at hedde Copenhagen Fur Center. I 2005 skete der så flere justeringer, og navnet ændredes til Copenhagen Fur. Igennem hele perioden har Erik Ugilt Hansen været formand, og det er en post, som han stadig bestrider.

Erik Hansen fortæller, at man fra en produktion på 13 millioner skind i 1988 dykkede til 7,5 millioner i 1992-93, men at man nu igen er oppe på en produktion på 14 millioner skind. ”Vi har haft

nogle fantastisk gode år i kraft af, at vor markedsføring har givet større efterspørgsel end udbuddet kan imødekomme, og det er jo det, der giver et godt prisniveau!”

”Allerede i 1993 valgte vi at samle al ekspertise i auktionshuset og dermed beholde vor know-how i Danmark med henblik på, at vi skal blive ved med at være konkurrencedygtige. I dag giver vi således lidt mindre pr. omsat enhed i behandlingsleddet end før omlægningen, og det er der ikke mange brancher, der har kunnet præstere.”

Under Erik Ugilt Hansens formandskab har dansk pelsdyrproduktion opnået en stærk placering på verdensmarkedet. København Fur er således Danmarks største eksportør til Kina inden for samtlige brancher.

Volstrup

Da proprietærgården Volstrup ved Rørbæk i 1984 blev sat til salg, valgte Erik Hansen at købe den for herved at samle sine aktiviteter og så bo midt i det hele. Han havde allerede fem år tidligere købt de fem dambrug, som tidligere tilhørte Volstrup.

”Margit var godt nok ikke så glad for at skulle flytte fra Hobro, hvor vi boede godt, men jeg kunne se en idé i at komme til at bo midt i de ting, som jeg havde med at gøre. Og Margit accepterede det efterhånden.”

Der bor nu to generationer på Volstrup. Til venstre er det Pernille og Jeppe Ugilt Hansen med sønnen Severin og datteren Eline og til højre er Margit og Erik Ugilt Hansen.

Da ægteparret købte Volstrup var der 350 tdr. land og 250 søer, men ingen fedesvin. Fem år senere var man oppe på at have 550-600 søer og en produktion på godt 15.000 grise om året. Hermed var landbrugsdriften, minkfarmen og dambrugene koncentreret omkring Volstrup, hvor der så i de følgende år blev opkøbt 6 omkringliggende ejendomme således, at Volstrup nu er oppe på at have 600-650 tdr. land.

Erik Ugilt Hansen lægger dog vægt på, at han ikke selv er gået på strandhugst hos naboerne. ”I alle seks tilfælde har det ikke været os, der var ude for at ville købe, men landmændene har ringet og spurgt, om vi ville købe, fordi de først havde spurgt deres naboer, som ikke var interesserede.”

På Volstrup nøjedes man imidlertid ikke med landbrug, minkavl og dambrug. Hurtigt efter overtagelsen lavede man en put and take sø, en fiskegrejbutik og en butik for minkpelse. Og på det allerseneste er endnu et forretningsområde kommet til, idet man i 2006 indviede et golfcenter.

Produktionen af svin er man ophørt med, og landbrugsbedriften handler nu udelukkende om planteavl. ”Vi satte grisene ud for tre år siden samtidig med, at vi startede golfcentret. Vi ville ikke have, at det skulle hedde sig, at golfspillerne lugtede af gris, når de kom hjem.”

Men der var også en anden årsag til omlægningen. Erik Hansen, der i begyndelsen af 2000-tallet var blevet indvalgt i bestyrelsen for Danmarks tredje største virksomhed, Danish Crown, kunne ikke komme igennem med et forslag om, at man skulle arbejde for at få en merpris for danske svineprodukter.

”Min holdning er, at hvis man skal producere grise i Danmark, så skal man markedsføre et godt dansk produkt til en merpris, men det var der ingen forståelse for, og det måtte jeg så tage til efterretning,” siger Erik Ugilt Hansen, der forlod bestyrelsen efter kun tre år. ”Jeg har nemlig den holdning, at jeg kun sidder i en bestyrelse i så lang tid, at jeg kan være med til at gøre tingene bedre.”

Til gengæld har Erik Hansen i kraft af sit formandskab for minkavlerne været medlem af Landbrugsrådet siden 1992.

Golfcenter og generationsskifte

Som nævnt foran har Volstrup på det seneste fået endnu ”et ben at stå på”, nemlig et golfcenter. Det hele startede ved en tilfældighed, fortæller Erik Ugilt Hansen. ”Vor yngste søn, Jeppe, der netop var begyndt at læse til ingeniør i Århus, var hjemme for at hjælpe med at høste, og så kørte han bl.a. på vores flotteste mark ude langs åen, hvor jeg altid selv har høstet alle de foregående år.”

”Da vi så sidder og spiser til aften, siger han: ’Far, synes du ikke, vi skal lave en golfbane ude i Kina (navnet på den pågældende mark), og til det siger jeg så i løbet af 10 sekunder. ’Det gør vi da, hvis du vil tage ansvaret.’ Og det var han klar til. Han holdt op med at læse 14 dage efter, og i en fart fik vi arrangeret møder med kommunen og naturfredningsforeningen.”

”Jeg forstår ikke rødstrømpebevægelsens nedvurdering af de kvinder, som har påtaget sig at arbejde i hjemmet frem for at søge ind på arbejdsmarkedet. Arbejdet i hjemmet er af utrolig stor betydning, både for familien og for samfundet. Når en kvinde har født børn og er blevet mor, så vil hun blive husket for altid, mens folk med et eller andet karriereforløb typisk er glemt, når karrieren er afsluttet.”

Citat af Erik Ugilt Hansen

Der viste sig hurtigt opbakning bag projektet. Ideen fødtes ved aftenspisningen i september 2004, og i august 2006 kunne man indvi et moderne golfcenter med alle de faciliteter, der hører til. Det viste sig, at det kuperede og naturskønne terræn omkring Volstrup og Simsted Å var særdeles velegnet til formålet.

Golfcentret førte et generationsskifte med sig, idet sønnen Jeppe nu ejer halvdelen og Erik den anden halvdel. ”Jeg har aldrig drømt om, at nogen af vores børn skulle overtage gården. Jeg har set så mange eksempler på, hvordan det går, når man trækker et åg ned over skuldrene på sine børn. Det var kun lykken, at initiativet kom fra ham.”

”Det bedste af det hele er, at de er flyttet hjem og bor i den ene fløj på gården med deres to børn og en tredje på vej. Vi har 10 andre børnebørn, men det at have to børnebørn her både tidligt og sent, det kan ikke sammenlignes med noget andet. Så er de materielle ting fattige i forhold til det her.”

’En ny generation på vej’ kunne passende være titlen på dette billede med den unge generation bestående af Eline, Severin, Pernille og Jeppe Ugilt Hansen er på vej i en af golfcentrets køretøjer.

